

Pomháj Boh!

Sy-li spěvat,
Pilnje dělat,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvat
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Dželi pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech dí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokrew ēe.

Sserbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 12. oktobra 1924.

Číšcež a naklad Gsmolerjez knihiczschezernje a knihańje sap. družst. s wobm. ruf. w Budyschinje.
Wułhadza kózdu žobotu a plací na měsaz 15 složch pienježlow.

17. njedžela po ſwj. Trojizh.

Ruf. 14, 1—11.

Lubowani w tym řenjesu! W Bethaniji běžtej dwě žotſje, Marja a Martha, kotrejž teho řenjesa Jeſuža horjewſaschtaj do ſwojeho domu. A sta ſo, ſo wón wuczeſche, a Marja žedžesche jemu ſi nohomaj, Martha pak ežinjesche ſebi wjele próžy. Tuž pokasa tón ſbóžnik na to, ſo ma ſo wſchitko ſtač w ſwojim čaſzu. Wobej žotſje čhycſtej wſchak temu řenjeſej ſlužicž, tak derje kaž móžeschtej — ale, tak doſho hacž wón ſi nimaj rěčeſche, běſche jeniczka pſchiſluſchnoscž ſa wobej: wotpocžowacž a poſluchacž!

Mój kſheſczijanu, w Bethaniji twojeje duſche bydli tež ſjednoczene dwojake požadanie: staranja a modlenja; jena Martha, kotaž by najradſho njeměrnje ſtajnje ſo praschka: ſchto dyrbju dželacž? a druhá Marja, kotaž ſo praschka: ſchto dyrbju ežinicž, ſo byt ſbóžna byla. Woboje ma ſtwoje prawo pſched Bohom, ale kózde w ſwojim čaſzu. Staraj ſo a dželaj! ale hdvž tón řenjeſej pſhińdže, potom wotpocžni a poſluchaj! A hlaſ; wón pſhińdže do njeméra kózdeho thdženja ſe ſtwojej ežicej njedželu.

Lubowani! Pſchezo jako jene ſi najtroschniſich ſłowow placzeſche tamne: „Hſchcze druhí žabatny wotpocžink je wostaſteny Božemu ludu.“ To je tamny požledni žabat, hdzež wóh, tij ſeje mučni wot dolheho czežkeho džela žiwenjenja, spróznej ruzh hromadu ſtyknęſi a jej ženie wjazy hibacž njebudzecze; hdzež wóh, kotrejž duſcha pſches wſchelake domachyptanja je ſprózna hacž do ſmjerce, njeſkónicznego měra ſo mózecze wjeſzelicž, hdvž ſeje we Khrystuſu wužnyli. Haj tón njebjeſki žabat ma ſtwoje ſhwjate ſrāmjo w naſčej njedželi. Kaž jow twoju njedželu ſhwjeczischiſ,

tajki budje twój žabat we wěcznoſći. A kaž mamy my naſchu njedželu prawje ſhwjeczicž, to praſi nam naſch teſt. Wón rěči wot jeneho žabatneho dnja ſe žiwenjenja naſčeho řenjeſa a ſbóžnika Jeſom Khrystia. Tuž tehoſbla:

Wot naſčeho ſbóžnika móžemý naſwutnycž njedželu prawje ſhwjeczicž, a to ſo stanje

1. hdvž mamy tón prawy njedželski pucž,
2. tón prawy njedželski ſkutk,
3. tu prawu njedželsku draſtu.

1. Zapoſchtoł Lukasch je nam w tuthym ſczenju jedyn žabatny džení teho řenjeſa wopízał, ale niz dospołnje, pſchetož my niežo njeſhonimy, ſchto je Jeſuž rano a dopoldnia ežinił; jenož wot pſchipoſdnischiſej hodžinje je tu rěč. My pak ſebi móžemý lóhko myſlicž, ſchto je naſch ſbóžnik te tamne hodžinu teho dnja ežinił, hdvž wot njeho rěka: Wón džesche do ſchule po ſtwojim „waschnju“ na žabatny džení. (Ruf. 4, 16.) Jeſo waschnje po tajkim běſche, ſo wón kózdy žabat do ſchule džesche, hdzež bu Bože ſłowo pſjódkežitane a wułożowane. Tak wón dopjelniesche ſhwěrnje, ſchtož tſecža kaſnja ſebi žada: „Thy dyrbischi ſhwjaty džen ſhwjeczicž.“ Sa Jeſuža njebě tſecža kaſnja nuſna, wón ſtejſeſche wyschicze tej kaſnje; ſchtož eži pižmatwuczeni wo njej wuczachu, to wón wſchitko wjedžesche. Ně jemu běſche wo to ežinicž, ſo by wón poſluchny byl pſchecžiwo Bohu a ſo by dobrý pſchikkad ſwojemu ludu dał, ſo by tež lud na žabacie p r a w y p u e z do Božeho domu no makal.

Namakaſe dha tež wóh, tak huſto hacž wam móžno je, tón prawy njedželski pucž do Božeho domu? Bohu budź džak, hdvž w tuthym čaſzu, w kotrejž tak wjele we wſchitkach ſchtantach Boži demi njewoptytaj a Bože ſłowo ſazpitwaju, tola na dnju teho

Enjeſa hiſčeže jenū nutrnu woſhadu ſo ſhromadžicž wiđimy na ſvojathm měſtnje. Tajfim ſu tež wrota njebjefkeho kraleſtwa wotamknjene po tým ſkloviye naſcheho Gbóžnika: „Gbóžni ſu eži, fiž Božje ſklovi ſklyſha a to ſamo wobarnuja.“

Ale jene napomínanje na tutoch ſvěrnych myſčitfich! Bjeře
cže ſo tež po tych horje, kotrýmž je pucž do Božeho doma faroſt.
Ssu to cži duchovníje lěni, kotrýmž je tón pucž do Božeho doma
pſchedalofi a te tvjedro pſchehubjene. Ssu to cži, fiž ſu fanurjeni
do tvjeſela a staroſezow teho ſvěta. Snaď ſu mjes nimi tež
waschi pſcheczeljo a ſnacži — o dopjelnicže ſlužbu na jich duſchach,
tón knjeg moht něhdv jich duſche wot was žadacž.

○ njeprajež s řainom: dýrbjal ja mojeho bratra pastýř
býcž? Ně, napominajež jich, so býchu pucž do Božeho domu
pýtali a pschitviedžež jich žobu. Wono je srudnje, hdvž do na-
scheho luda, wozebje do teho mlodeho luda, fotrvž dýrbi tola
býcž ta nadžija pschichodných čašow, nuts pohladam! ○ ſajfe
czežke motkowjeczenje žabata to je, hdvž druhich ani ſwonę, ani
býrgle ani ſpěwanje do domu Božeho nječechnje.

2. Njedžela pač njebudže jenož psches prawy njedželssi pucž, ale tež psches prawy njedželssi skutk kłwjeczena.

Đžěšanje na žabacže bě pola iſraelſkeho luda twjerdže ſaſane. Kamenjotwaſche tola zvýkly Iſrael jónu jeneho muža, do-
felž běſche drjetvo ſběraſ na ſabatným dnju.

Tajkej břlužbje tých židov po pišmifach teho ſaſonja čzvysche
tón knjeg napschecžitvo ſtupicž. Wono njemóže tola Boža wola
býcž, ſo nježměm̄h njedželu žadýn woheń ſapalicž a naſchemu
ſkotej pižy ſwaricž. My jeno nježměm̄h ſo wotrocžfam teho
džěla na njedželſkim dnju ſežinicž. — Ale Bohu budž ſkoržene,
kač tola to džělo njedželu w naſchim ludu pſchiběra. Dže tola
tež pſches ſchescžansſe domu njedželu robot a flebot.

„Móže dha žohnotwanje þschińcž s tajſeho þabatłamania?
„Schtož cži njedžela nadžěla, to cži bjerje póndzela”, praji lud.
Þschetož hdňž bo njedželu wobohaczisč, dha je runje twoja poſna
móſcheń ſa młyńſki famjeń na twojej schiji, fiž twoju duschu
ponóri do hľuboſeho stwierdnienja abo ſrudneje þmijercze.

Ale wono bu práwe njedželske ffutki, na fotrychž žane
poſlecže, ale jenož žohntowanje leží a na to chze naš tón Šnjes
w dženžniſchim ſeženju woſebje poſasacž. Tam běſche jedyn
wódnitvh cžłowjek, tón njeběſche žadyn wot teho farisejskeho pſche-
proſchenyh hoscžow; ně, wón bu tam pſchinježený, ſo by jeho
tón Šnjes widžał a jeho wuſtrotví. A to na ſabatnym dnju.
A jaſo tón Šnjes jeho wuſtrotvi, kaſk woni ſwarjachu! Ale tón
Šnjes jim praſi: „ſchtó je mjes wami, hdv by jemu woł abo
woſow do ſtudnje padný, ſo by wón jeho na měſcze njewucžah-
nył ſabatny džení?“ Potajſim, hdvž wó ſtocžecža dla na ſabat-
nym dnju džělacže, njedýrbjal da ja dženža khudemu cžłotvojeſej
poſhacž, wſchaf je to ffutki teje luboſcze.“ Nětko wěſch, fajſe
ku te práwe njedželske ffutki: ffutki luboſcze.

3. Ale hisččeže to tsecže hļusčha po našchim teſſeže ē p̄aweniu ſtwjecženju njedžele, mjenujz̄ jena p̄awa njedželska draſta. Šso ſamo roſumi, ſo joſt njemóže rěcž bhež wot teje czělneje draſty. Schtož to naſtupa, dha ſtají nam ſtwět bohatu p̄yčhu na ſtwjatym dnju pſched woči, ale joſt je rěcž wot teje draſty, ſi fo- trejž ſđ ta duſčha na njedželskim dnju p̄yſčicž ma. Tu p̄awu njedželsku draſtu poſaže nam tón Knjeſ: „Wón p̄ytný, ſak woni wuſtwolichu na wyschim měſtnje ſedžecž.“ Na prěním měſcže ſedžecž, njeje hisččeže žadyn hrěch, pſchetož ničtón tola dyrbi tam ſedžecž, a ſedžecž po ſtawje a poſtowanju njemóže hisččeže žadyn hrěch bhež — ale ſebi ſam to najwysche měſtno w uſwolicž, na te ſame ſo cžiſččežecž, kaž to wjele cžinja, to je hrěch teje hor- doſeže. Tehodla poſvěda tón Knjeſ tuto pſchirunanie w naſchim teſſeže.

„Jotw masch th̄ pravu draſtu twojeje wutroby: ponizna myſl twojeje wutroby je twoja draſta, pſchijſtojna tu w Božim domje. Schtóž tule draſtu noſh, tón je lacžn̄ po tým ſkłowje Božim a njeſe žohnowanje ſobu domoi ſ teho předowanja. Hdyž paſ žaneho žohnowanja njeſacžujiſch, dha njepraj hn̄ydom, ſo je předowanje na tým wina, ale prafšeji ſo, hacž masch pravu njedželſtu draſtu. Bóh napſchecžiwo ſteji hordym, kaf chzemh ſebi ſvěricž, tu hiſcheže ſo hordzicž? A tu njehladaſ wjazh na druhich, ale na ſam ſo a dyré na ſtwoju wutrobu a rjekn: „Božo budž mi hrěſchnikej hnadn̄.“ Potom tež pravne žohnowanje dom ponjeſeſch. Cžim mjenſchi jow, cžim wjetſchi tam.

Tehodla, luba duscha, wuswol ſebi radscho prawy njedzelski pucz, prawy njedzelski ſtutſ a prawu njedzelsku draſtu. Hamjeń.

Evangelffa a fatolffa zyrfej w Nemsfej.

Hdyž ſo praschesch, hacž jich wjazh evangelſkých ſe katolskej zýrkvi pſchistupja, abo wjazh katolskich ſe evangelskej zýrkvi, ſo czi ſi wjetſcha wotmoſti, ſo jich wjazh evangelſkých ſe katolskej zýrkvi pſchestupja. Wožebje wot katolikow dostaňeſch tuto wotmoſtvenje; njemóže ſebi to ſkoro hinač myſlicz, hdyž tola jeho katolske novinu w tuthm ſmyſku piſchu, a hdyž ſo tola pſchezo ſažo tak horliwje evangelszy a druzh wróczó wolaſa, kaž ſablu- džene nowazh do katolskeje zýrkwoje. Smuč tola hafle pſched frót- ſkim na tute wožebje nětkole ſažo žiwe ſtutkowanje katolskeje zýrkwoje poſaſacž dýrbjeli, dokelž ſo to tež mjes Sſerbami ſtawa. Katolske novinu piſaja, ſo to ſhromadami czeſkaja ſ protestan- tiskich zýrkwojow, wo tym, ſo jich to we wulſkich měſtach jara wjele ſ katolskeje zýrkwoje wuſtuſuſe, wo tym mijelcža, kaž do zýka tež wo tym, ſo we ſužodnej Čeſkej ſ cžrjódami ſ katolskeje zýrkwoje wuſtuſiſhu a hiſcheže ſ njeje wuſtuſuſa. Tež wo ſahubje protestantifma — „Untergang des Protestantismus“ — wě pod rom- ſkim wliwom ſtejaze nowinařſtwo wjele piſacž. Wotpohlad tu- teho zýleho cžinjenja, — to lohazh ſpóſnajech, — je tón, na- hladnoſcž romifko-katolskeje zýrkwoje wuſběhovacž pſched tymi, kij wſcho wěrja. Tak tež jedyn katolſti někomu praji, ſ tym tak fuſt ſiwoje ſobuželenjo wuprajejo, ſo to ſa 100 lět tu žaneho protestantiskeho wjazh njebudže, dokelž to protestantiske zýrkwoje, bóle a bóle roſpaduſa. Na tajkim ſo cžim mjenje džiwasch, hdyž ſhonisch, ſo nowina Batifana abo ſ druhimi ſłowami bam- ſchowa nowina: „Oſſerbatore Romano“ 1921, piſajo wo kriſh Lutherſtwa, wosjewjesche, ſo bu jich 7,295 wot ſta evangelskich Němiskeje ſažo katolskich a ſo je jich to předy 5 wot ſta bylo. To by jich ſa lěto 2 800 000 evangelskich ſe katolskej zýrkvi pſchistu- picž dýrbiaſo. Bě jich pač jeno 7 2 9 5.

Podawamъ tu nѣotre liczbъ wo pschestupjenju. Czi, kotsiž
ſi katolskeje do evangelskeje zhrkwje pschestupichu, ſu po ſapiiffach
evangelfich zhrkwinhch wyschnoscžow liczeni, a czi, kotsiž ſi evan-
gelskeje ſi katolskej pschestupichu, po ſapiiffach katolskich zhrkwinhch
wyschnoscžow; tute požlednje liczbъ ſtajimъ tu delefа ſadu b),
te tamne ſadu a), a liczbu, kotaž pokaže, kelfo wjazh jich to kózde
lěto ſi katolskeje zhrkwje ſi evangelskej pschestupi, ſadu c). We-
rynežfit wysche tuthch tſjoch rynežkow ſteja lěta, w kózdejich jich
to kelfo a kelfo pschestupi:

	1910	1914	1915—1918	1919 (příčerěst)	1920	1921	1922
a)	8296	7372	5236	9154	11017	11454	10176
b)	4779	4484	3870	7295	8565	8030	7084
c)	3517	2888	1366	1859	2452	3424	3092

§ tutych liczbów spóźnajesć, so je jich w kóždym leczce wjazd
i fatolssfeje zhrékwe f evangelsfej pschestu piłko hacz f evangelsfeje
se fatolssfej. Liczbę sadu c) czi to praja, a tute liczby blywaju czim

wjetšče, hdyž wopomniſch, so romſko-katolſke wobydlerſtvo Němſkeje tak něhdje poſoju evangeliſkeho wobydlerſtwa wuczinja. Katolſke wobydlerſtvo Němſkeje je potajkim kózde lěto wjazy pscheſtupjenzow — abo kaž to zuge mjeno rěka: konvertitor — do evangeliſkeje zyrkweje pôblało, hacž jich to dwójzny tak wulke evangeliſke wobydlerſtvo do katolſkeje zyrkweje.

To ſu liczbý, kotrež ſu wažne a ſajimaze, woſebje nětko, hdyž to bamž pschepröſchuje niz jeno romſko-katolſkých, ale tež tych druhich k jubilejnemu lětu 1925 do Roma, a hdyž to runje w měřazu oktobru žmy, kotrež naž kózde lěto s nowa dopomni na to wulke a wažne, ſchtož ho psched 400 lětami ſta, ho ſapocžawſchi 31. oktobra 1517 we Wittenberku s 95 ſadami abo theſami naſchego reformatora dra. Marcžina Luthera.

Rěč pschi rowje.

Pěžnjer rjeſny něhdj tute wulke ſłowa: „O lieb, ſo lang du lieben kannſt . . .“ Semrěta bě 66 lět ſtara; mějesche czežke živjenje ſady ſo. Wumře w Ss. Besche wot muža dželena. Schěſz džeczi je wukublała. Čaž da balsam ſapotacž do waschich ranow. Pschetož wona běſche wascha. — Tak wuwoſam: „Kein Jenseits gibt's, fein Wiederſehn!“ — Wotpocžuj nětk cžiſche, th ſkrobky bědjerjo! Th ſy dobyla! Mh bědžimy ſo dale! — „Laſt uns der Not ins freche Antliz ſchauen! Laſt Selbſtvertrauen und Liebe ſi. h verbinden!“ — Schtož nam wutroby a dūſche hnuwa, to ſaſchimneenj do tuthych ſłowow: „Heiliger Sinn des Lebens, laž dich finden! Laž dich erlauschen, ew'ge Harmonie, und gib uns deinen Frieden!“ —

K tomu tole wobleczenje: kolowý hacž do kolen, piſany ropr, kolowý a gamaſche. —

Tole njeje fantafija, to je žwěrny podawč, to je ſo ſtało. A tón, kif ma tutu ſaſlužbu, je jedn diffidenta abo jedhn, kif je ſi zyrkweje wuſtupil. — So němſke ſady — přenju nětſle njeměnimy — ſtejo wostajichmy, ſta ſo tehoodla, ſo njebychmy herbſke hronežka ſi tajkim njerjadem ſanjerodžili. — Chyl th býč tón, pschi kotrehož rowje ſo tajkeho ſtawa, a tón, kotrež dyribi ſo ſi tajkim tróſhtowacž? ? ?

Zyrkej a ſtat.

Krajna ſynoda njeje ſ Michalſkim thdzenjom hiſhcze ſwoje wuradžowanja ſkonežila. Wuradžuje dženža, 6. oktobra, dale. W poſledních poſedzenjach ſpyta w dohich wuradžowanjach k nowemu wěstemu ſtejnischézu pschińcz we konfirmaziſkim prascheinju. Měnjenja běchu to wſchelakore. Schto wuradžowanja wuplodžihu, ſhonimy hiſhcze. Hdyž ſo tež něſhto pscheměni we porjedze konfirmaziſe, wjele paſt tola niz.

— W Pruskej placzi, kaž hýzo naſpomniſchmy, nowa „wustawa evangeliſkeje zyrkweje staroprufſkeje uniony“ wot 1. řaprile. K tomu wosjewja wubjerk evangeliſkeje krajneje zyrkweje mjes druhim tole: W novembri 1918 buchu ſtare ſwiaſki, kotrež zyrkej ſe ſtatom a wjerchowſtviom wjasachu, roſwjasane. Schyri lěta dohho je ſo žwěru dželało, ſo býču ſo nowe wobſtejnoscze po ſaſhadach prawa ſi nowa ſarjadowale. Sta lět ſtarý ſwif ſyrkej ſe ſtatom je byl tež ſe wſchelakim wulkim žohnowanjom ſa zyrkej. Nowa wustawa ma ſwoje woſebitoscze, a kózdy woſbadny ma ſwiatu pschiſluſhnoſcze, po njej ſobudželacž a ſobuſtſtſtowacž. „Wustawa pschewoſmje ſe ſaſidženeho zyrkweje ſi jeho prawa to, ſchtož wupruhovane a dobre, pokaze paſt tež zyrkweje živjenje na nowe puce ſa tutón pschi-

chodny čoſ. Wjele pschiſwola ſa to, ſo mohle ſebi woſbady a zyrkweine woſrjeſh a provinzh to ſtwoje ſame ſarjadowacž; džiwa woſebje na dobromolne ſobudželanie woſbadnych wſchech worschtoſtvo a dawa žónskim nowe prawa a nowe nadavki. Wježe nowe, wjele ſubjaze ſwiaſki, kotrež měle zyrkej a ſkutkowanje ſtobodnych zyrkwiných ſwiaſtow bôle a bôle ſjednocžecž. Twori ſebi wjehnoſcze ſe ſtwojeho zyrkweineho prawa a rukuje tutym ſa to, ſo maja nahladnoſcž, kaſkaž to nuſna. Duchownemu wjedniſtviu w zyrkwi dawa to, ſchtož ſomu ſluſha, a ſwěſza tak jeho ſkutkowanje ſa ſmuſkownie živjenje zyrkweje. Wujwoleni ſaſtupjerjo doſtawaju wot njeje ſtwoju woſebitu wažnoſcž. „Zyrkwiný ſenat“ je to wot njeje wutworjene wjedniſtvo zyrkweje, w kotrejž ſo wſchě mož ſi ſyke ſyrkeje ſjednocžej a psches kotrež ſaſo na zyrkej a w zyrkwi ſkutkuja. Wujtawia cžini poſpýt, ſo ſo pschi wſchej ſtobodže psches jednoſcž a zylk njeſhubi a ſo ſo pschi wſchém džiwanju na psches jednoſcž a zylk ſtoboda njeſhubi!“ Š tutej nowej wujtawu cžini zyrkej w Bruskej wažnu krocžel do noweho živjenja. So býču to tež wſchitzh woſbadni cžim lepje ſroſumili, budže ſo na reformaziſkim ſhwedženju w Božich ſlužbach a woſebitých wuhotowanjach na tole džiwač. — Š tutym wſchém ſwifuje tež, ſo maja ſo w Bruskej wſchě zyrkweine ſaſtupjerſtwa ſi nowa wolicž. W tu ſhwilu je ſa tute wolsbý poſtajenj 24., 25. a 26. januar 1925.

Wſchelke ſi bliſka a ſi dalofa.

Š Rakez. Nasche farſke městno, tak dohho hýzo wuprōſnjene, je ſo ſi nowa wupiſala, a to nětko wot krajneho konsistorſtwa, dokelž naſcha woſada ſama njeje k tomu dōſchla, ſebi noweho duschepaſtſyra ſwěſzej. Samoſtvenja ſa naſche farſke městno dyrbja ſo hnydom pola krajneho konsistorſtwa w Drježdžanach ſapodacž a to jeno wot herbſkých duchowných.

Š Hodžija. Sa naſchu woſadu bě ſaſidžena njedžela džen ſrudneho žarowanja. Pschewodžachmy k poſlednjemu cžichemu wotpocžinke naſchu knjeni faračku, mandželsku naſcheho knjeſa fararja Vogta. Lědy bě do naſcheho farſkeho domu ſacžahnýla a hýzo wucžahný ſi njeho k poſlednjemu drohowanju. Š naſchim knjeſom fararjom nježaruje jenož naſcha woſada, ale tež wſchitzh, kif ſu njebočicžku ſnali, woſebje tež farſke domy naſcheje ſuzižy. Bóh ſpožež jej wěčný mér!

Š Kettli. Tež ſi naſchej fermuſchu je ſo naſch luby „Pſchewodženak“ molil. Štwyecžimy ju hafle 26. oktobra a niz hýzo 19. oktobra. Naſcha fermuſcha ſwyc̄zti ſo pschezo druhu njedželu a pónđzelu po Lubijſkim hermanku, a tutón wotměwa ſo pschezo druhu njedželu a pónđzelu po Michale. Tuž, ſchtož chyl k nam na fermuſchu pschińcz, ſo njeſamol! Bý dyrbjal hewač bjes tyčanž domoj cžahnyč.

— Njedželu, 21. ſeptembra, jako 3. njedželu w měřazu ſept., pop. 1/4 hodž. běchu po ſnatym porjedze herbſke ſemſche w Drježdžanach. Psches kražnu ſchiznu zyrkej ſaſlincžachu ſaſo ſynki herbſkých kherluſchow a ſłowa herbſkeho předowanja. Něhdje 75 ſpovjednych hoſcžow pschistupi k woſtarjej. Kollektta ſa ſdžerženje Drježdžanských herbſkých Božich ſlužbow wunjeſe něhdje 37 hr. Po ſemſchach ſeňdže ſo hiſhcze hoſpodiwe herbſke towarſtvo „Czornobóh“, kif na pschikkadne waschnje ſa tamniſche herbſke ſemſche ſo ſtara a luboſež k lužiſkej domiſnje hají.

Š kraja. Kaf rjanu naſymu je Bóh luby ſenjes nam tola woſradžil! Tak rjanu kaž dohho niz. Kaf rjenje džela ſo to pschi běrný ſběranju. Kaf pěknje wuſhywa ſo to nowy wuſhyw do role, kotrež je Bóh luby ſenjes pschi wſchém rjanym ſkoneč-

nym wjedrje ſaſo a ſaſo ſ milymi deshezom woschewiſ. A ſchtu tola nětcole pſchi wſchém woſladaſch? To. ſo ludžo lětža wjazy hacž hdy předy njedželu dželaja. Hacž dotal běchu to tola jenož ſ wjetſcha „mały ludžo“ a knieži dželaczerjo, kotſiž njedželu do poſlona běrný ſbérachu. Lětža widžiſh žamo hižo, ſo živnoſczerjo njedželu do poſlona běrný ſbéraſu. Njeje to „pſchewró-čeny ſwět“!? Taſku rjani naſhmu dawa nam Boh ſubh ſenje ſ tutemu dželu, a ſa to džatujem ſy ſo jemu ſ tmy, ſo jemu woſmijem ſeho džen! Njeptnječe Wy, kif z tole činice, ſo je to ſu ſu njedžak a hiſcheče hóřſche! — A runje njedželu do poſlona dželacze! Čezechla to a czechoda niz poſlona? Sſuadž teho-ſla, dokež je do poſlona woſebje ſlužbam Boha ſubeho ſenjeſa poſtajene, poſlona pak bôle cžlowjek ſlužha? A do zyla! ſſu tola tu byk ežaſh, ſo nježu njedželu žanyh běrnov ſbérati, hacž runje mějachu ežeſche dželo a wjazy džela hacž nětcole! — So ſu knieže dwor na tmy wina, ſo ſo teſko njedželu džela, je zyle wěſce wěrno, ale to njeje jenicka wina, a zyle wěſce žane ſamolwjenje ſa wſchěch thch, kotſiž njedželu dželaja, bywajo wot kniežeho dwora njewotwizni! A tež knieže dwor ſu ſe małymi ludžimi wſchědný džen běrný ſběrake! Hdyž nočedža naſchi ſerbšy ratarjo, živnoſczerjo kaž burjo, wjazy ſenjeſowý džen ſwjeczic a čeſcic, ſchtó to potom hiſcheče! A k tomu lětža pſchi taſkimle rjanym naſymſkim wjedrje! So ſu tu a tam knieža na tmy wina, ſo ſwjeczenje njedžele, ſemſchikhodženje, wužiwa-ny ſwjateho ſakmenta a druhe ſchodus, je wěſte; to ſame pak placži tež wo burach, hoſpodarjach, nanach, wſchěch thch, ko-ſiž ſu po ſwojim ſtejnichcžu, nadawku, powołanju tajzy, na

kotrychž jich wjele hlaſa, po kotrymž ſo jich wjele ſložuſa, hdyž nježu to ſwoje po Božej woſi činili. Kaž pak ſ hubjenym pſchi-ſladom ſaſa, tak móža a dyrbja ſ pěknym pſchiſladom polepscho-vač, njech to tež tak lóhke njeje, kaž to tanine! Tola pak je tole ſwiaty nadawku wſchěch a my manu jón wukonječ ſwěrni Bohu! ſ tmy dokonjam dželo, kotrež je wulžu niſne ſa naſch ſu, ſo by to ſ nim ſo polepschilo čim předy, čim ſlepje, wo-ſebje w tmy, ſchtó ſu dobre počinku! ſ tmy ſlužim ſ doboim ſebi ſamemu najlepje a dawanym Bohu čeſcę, kotraž jemu ſlu-žha. — Tute rynečki ſ njedželskeho naſhonenja pižane, roſponi-nejm ſebi w dobrej měrje a k tomu ſprawnje a wěrni, hla-daſo ſa tmy, ſo ſo wuřečemi ſaſo ſ nowa njeſazlepim, a hla-daſo ſa tmy, ſo pſchi wſchém taſtim pſchepytowanju ſameho ſebje a ſwojeho ſiwiſenja wobſtejim ſched ſwojim Bohom!

— „Motrocž“, powiedancžko Kristiny Rohoveje, kotrež hěch-my tu w „Pomhaj Boh“ woſjewili, je ſo nětke jaſo pěkná knižka wuſdalo. Je to pſchihodny dar ſa małych a wulſich. Dostanjesch ju w „Sſmolerjez knihařni“ ſa ſnadny pjenjes. Tuž wužiwaſym tutu ſſladoſeč a roſchérjejm tež ſ tutej knižku dobru ſchec-čijanju myſl do ſu.

Listowanje. Š. w Š. ſa 18. p. Tr. — Š. w M. ſa 19. p. Tr. (reformazijski ſwiedžen). — W. M. w R. ſa 20. po Tr. (termuſcha).

Samolwity redaſtor: ſaraf W y r g a c ź w Noſacjach.

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjeňše a wjetše džéci křesćanskich starſich.

Podawa Arnošt Serbom i l.

V. Bjesadowanka.

Džensu pohladajmy na Israelski lud, hdyž měješe nad ſobu ſudnikow. Njemějachu ſo tehdom hižo rjenje. Často we tpadowachu wot Knjeza a tehoodla padachu do jatby njepřečelow. Hdyž pak we zrudobje ſo dopomichu a ſo k Bohu wołachu, zbudži jim Bóh ſudnikow, kotriž jich wuswobodžachu z ruki njepřečelow. Docyla běše jich po rjedu ſtynače. Pohladajmy wosebje na dweju: Gideona a Simsona. A to tehoodla, zo pola wobeju namakamy wjele, z čimž ſtaj nam ze ſwětlým příkladom, a tež to, z čimž ſtaj nam z zrudnym warnowanjom.

Wobaj mějeſtaj krasne młode lěta. Gideon wotrosće we ſrjeđiznje Mediskeho naroda, kotriž jara krjudowaſe Israelski lud. Za to pak ſo młody Gideon čim bôle při-kuhi ke Knjezej, Bohu swojich wótecow.

Tehodla, hdyž jeho Knjezowy jandžel poſtrowi a jeho wołaſe k wulkemu dželu, wotmoļwjeſe jara khutnje. Wón wažnje ſebe přemyslowaſe wo přičinach poraženja Israela. W tom je nam z příkladom. A hdyž bě přeswědčeny, zo Bóh jeho woprawdze pósła, zo by wuswobodžil Israelske džéci z Mediskich rukow, započa hnydom ſkutkowač. Naj-prjedy natwari Knjezej wołtař a započa wojowanje pře-čiwo přibožniſtu. Přetož wono běše z přičinu padu Israelskeho ludu. Mamy dže přislušnosć, wojowač pře-čiwo hrěchej, kotriž niči naš narod. (Přiwěra, přibožniſtu, njewěra, wopilſtu a podobne). Gideon dosta wulke do-byče nad njepřečelom, ale ſwota ponižny a čeſcowaſe

Boha. Hdyž chcyše jeho ſčinić z kralom, wotpokaza to ze ſłowami.

„Knjez budže knježić nad wami.“ Sudn. 8—23. Běſe z Israelskim ſudnikom ſtvrceći lět. K dopomjeću wulkeho wuswobodženja, da wudželač z dobytka, kotriž běchu ſčinili, t. r. ze złotych naušnikow, rječazkow a podobnych wěcow wobraz, kiž wažeše nimale 28 kg.. Hladachu na njón. Z počatka běſe to jenož pomnik wuswobodženja. Bórzy wšak bu z přibohom, a to ſamo tež w domje Gideona. A běſe to zlě.

Hinak wotrosće Simson. Młodemu dosta ſo jemu woſbite wočehnjenje. Běſe Nazarejski Boži wukublanc, nje-piješe žanyh alkoholiskich napojow a Boži duch často na njeho ſtupaſe. Ale jena wěc jemu pobrachowaſe: Móć dobrych počinkow. Najlepše nabóžniſto ničo njeplači, njedawa-li móć dobrych počinkow. Móžeće měć najlepſich starſich, kotriž was jako Simsona wukubłowaju we boha-bojosí, a kotriž na was złożichu křesćanski ſlub při kře-ſnicy, je-li pak budžeče zwolniwi, žadosćam čěla, zahe ſo podwoliče wotročtwu někajkeho njepřečela. Simson hrajkaje ze ſwiatymi darami, zo ani njewědžeſe, zo je jeho njebjeski Wótc hižo wopuščiſ; zo je jeho začisnył, zo njeby był ze ſudnikom, doniž ſo potepi njemocny we rukach ty-ranow. Doļho Bóh čaka na pokutu čłowjeka, doļho při-hladuje, ale hdyž wſitke pominanja ničo njeplača, a čłowjek jenož čelnym a hrěšnym wěcam polēkuje, ſkónčenje jeho wopušči. Posledni ſudnik běſe Simsonowy přiwiſo-war ſamuel. Pola teho ſo woboje zjednoćowaſe: kruta pōćciwosć a woprawdžita pobožnosć. Zbožowni budžeče, zjednoćiceli tež wy wobojo we ſwojim ſiwiſenju.